

การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน Geo-informatics Development for Tourism in Nan Province.

สิทธิชัย อุ่นสวน

วิทยาลัยสงฆ์นครน่านฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เพื่อพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน และเพื่อวิเคราะห์ระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพใช้เทคนิควิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เลือกพื้นที่วิจัยแบบเจาะจง เก็บข้อมูลจากกลุ่มพระสงฆ์ ผู้นำชุมชนและตัวแทนองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เป็นกรณีศึกษา และบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว 15 แห่งๆ ละ 3 รูป/คน และนักพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน 3 คน ตัวแทนการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน 2 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจะใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาทั้งหมด โดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) รวมจำนวนทั้งสิ้น 50 รูป/คน เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลได้แก่แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน สามารถสรุปได้ดังนี้ 1.ระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เป็นระบบภูมิสารสนเทศซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการภายในเวลาอันรวดเร็วจังหวัดน่านมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวคือ 1) ภูมิศาสตร์พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว 2) ระบบประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 2.การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เป็นการจัดการกับระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านทั้งที่เป็นรูปภาพ แผนภาพและเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศให้เอื้ออำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวให้เข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้โดยง่าย สามารถแยกเป็นกระบวนการได้ดังนี้ได้ดังนี้ 1) กระบวนการพัฒนาเครื่องมือการจัดเก็บข้อมูล 2) กระบวนการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในระบบ 3) กระบวนการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศบนระบบเครือข่าย (network)

คำสำคัญ : ระบบภูมิสารสนเทศ. แหล่งท่องเที่ยว.การพัฒนา

Abstract

The purpose of this research To study the geographic information system of tourist attractions in Nan Province. To develop the geographic information system of tourist attractions in Nan Province. And to analyze the geographic information system of tourist attractions in Nan Province. It is a qualitative research. using participatory action research techniques. Select a specific research area Data collected from monks Community leaders and representatives of organizations / agencies related to tourism management The case study tourists And 15 persons involved in tourism activities. each for 3 persons and 3 database developers with specialized expertise in Nan. 2 in tourism management representative in Nan. The researcher will use it as a contributor in all studies. By means of small group meetings and in-depth interviews Total of 50 images / person. Tools for collecting data were structured in-depth interviews. Data were collected by face to face interview. Data were analyzed using descriptive methods.

The results are as follows.

The geographic information system development of tourist attractions in Nan province Can be summarized as follows 1. Geographic information system of tourist attractions in Nan Province Is a geographic information system. which is an operating system for collecting. storing. and analyzing information step by step. able to search for the information needed within a short period of time. Nan Province has content related to the geographic information system of tourist attractions which are 1) geography. area of tourist attractions. 2) public relations system and access to tourist destinations 2. The development of geographic information systems of tourist attractions in Nan Province Is the geographic information system of tourist attractions in Nan province. both in pictures Diagram and route. Traveling to tourist attractions In order to develop the geographic information system to facilitate tourists to easily access tourist attractions Can be divided into the following processes as follows: 1) The process of data collection tools development 2) The process of developing geographic information storage of tourist attractions in the system 3) The process of developing geographic information systems on the network.

Keywords: Geographic information system. tourist attractions. development

บทนำ

ประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว มีทรัพยากรพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวหลากหลาย กระจายอยู่ในทุกจังหวัด และมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีความสวยงามติดระดับโลก มีเอกลักษณ์ต่างจากภูมิภาคอื่น ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงอุตสาหกรรมที่สนับสนุนเชื่อมโยง และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาอีกจำนวนมาก เมื่อพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยกับประเทศในทวีปเอเชีย โดยพิจารณาจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงนักท่องเที่ยวรู้จักกันดี

การท่องเที่ยวจัดได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากก่อให้เกิดการจ้างงานและรายได้ให้แก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก ซึ่งหน่วยงานของรัฐได้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมหรือพัฒนาการท่องเที่ยว จะเห็นได้จากวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน” โดยยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้นเกิดจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยวในขณะที่การรองรับขยายไปไม่ทัน ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีความเสื่อมโทรม ยุทธศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัดและประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการ ภูมิทัศน์ และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวการพัฒนาโลก ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันกำหนดภารกิจ ขอบเขตของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ยุทธศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐเอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

จังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวอีกจังหวัดหนึ่ง จากสถิติของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสัมผัสกับวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของจังหวัดน่านทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ปี 2558 มีจำนวน 521.036 คน และปี 2559 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 585.082 คน ด้วยความที่จังหวัดน่านมีทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สูง อีกทั้งทรัพยากรธรรมชาติภายในจังหวัดน่านก็มีหลากหลาย ทั้งนี้ในจังหวัดน่านยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอีกหลายแห่งที่มีความสวยงามทางธรรมชาติและวัฒนธรรมแต่ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ วัดก่ง อุทยานแห่งชาติดอยภูคา ผาหินศิลาแลง ศูนย์การเรียนรู้ชาวนาอินทรีย์ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน หนองบัว ชุมชนน้ำเกียน เป็นต้น เมื่อกระแสการท่องเที่ยวมาแรงชุมชนจึงมีส่วนสำคัญต่อการ

ขับเคลื่อนและดูแลแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นกระแสนักท่องเที่ยวของชุมชนจึงเป็นที่ถูกหยิบยกมาเป็นประเด็นที่ผ่านมา เพื่อที่จะเสนอทางเลือกใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม เฉพาะตัวและมีความน่าสนใจ นอกจากนี้การท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติวัฒนธรรมและชุมชนยังเป็นสิ่งดึงดูดรายได้ ให้กับพื้นที่นั้นๆ ด้วย

ถึงแม้จังหวัดน่านอาจไม่มีชื่อเสียงเป็นอันดับต้น ๆ ของสถานที่ท่องเที่ยว แต่ความจริงแล้ว ที่นี้มีแหล่งท่องเที่ยวให้ผู้สนใจได้ท่องเที่ยวมากมายไม่รู้จบ ทั้งสถานที่ทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งอารยธรรมโบราณ โดยที่เพิ่งค้นพบในเขตอำเภอเมืองน่าน ส่วนโบราณสถานโดยเฉพาะวัดเก่าแก่ก็มีให้เห็นแทบทุกอำเภอ ได้แก่ วัดพระธาตุแช่แห้ง พระธาตุคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดน่าน วัดภูมินทร์ หอคำ วัดหนองบัว วัดบุญยืน ซึ่งล้วนแต่มีอายุนับร้อย ๆ ปี มีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่สวยงามทั้งสี่สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติก็มีความหลากหลาย เช่น เส้นทางชมธรรมชาติหมู่บ้านมณีพฤกษ์ ในอำเภอทุ่งช้าง อุทยานแห่งชาติหลายแห่ง และเสาดินที่อำเภอนาน้อย บ่อเกลือโบราณ ในอำเภอบ่อเกลือ หรือการล่องแก่งน้ำว่าที่มีทัศนียภาพสวยงามตลอดเส้นทาง เป็นต้น สำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดน่าน สามารถท่องเที่ยวได้ทั่วทุกอำเภอ ด้วยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมีงานบุญประเพณีที่สำคัญ เช่น งานแข่งเรือ งานไหว้พระธาตุ ส่วนผู้ที่ชื่นชอบศิลปะการแสดงก็สามารถชมการแสดงนาฏศิลป์ที่งดงาม รวมทั้งดนตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น จ้อยซอ ฟ้อนแง้น เป็นต้น

แม้ว่าจังหวัดน่านจะมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายและมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากแต่ก็ยังมีความปัญหาสำหรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันพอสมควร นั่นก็คือการใช้ระบบภูมิสารสนเทศและการเข้าถึงของนักท่องเที่ยว ด้วยปัจจุบันนี้ตัวระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดน่านเป็นข้อมูลที่กระจัดกระจาย ด้วยต่างคนต่างทำข้อมูลเป็นของตนเองและไม่ได้เชื่อมโยงกับระบบของเส้นทาง และการเข้าถึงทำให้นักท่องเที่ยวต้องอาศัยการเข้าถึงแบบถามทางรวมถึงการที่จะวางแผนและกำหนดเวลาในการเดินทางและการเข้าถึงการบริการได้ลำบากพอสมควร เป็นผลทำให้เกิดผลกระทบในเรื่องของการให้บริการข้อมูลก่อนตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ทั้งในส่วนสถานที่ท่องเที่ยวเก่าแก่และสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ของจังหวัดน่าน

ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ของจังหวัดน่านทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม อีกทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญๆ การนำระบบสารสนเทศซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหลายด้านรวมถึงการนำมาสร้างฐานข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีเพื่อรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว พร้อมทั้งวิเคราะห์หาเส้นทางท่องเที่ยวด้วยวิธีการโครงข่าย (Network Analysis) เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดน่าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
2. เพื่อพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน
3. เพื่อวิเคราะห์ระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและปฏิบัติการที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็น และระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านเข้าด้วยกัน โดยมีวิธีการศึกษาใน 4 ลักษณะ ได้แก่

1. การศึกษาวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อค้นหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับระบบภูมิสารสนเทศ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านที่สำคัญ และสาระสำคัญของการจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Inter view) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ร่วมกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และตัวแทนองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

3. การศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ของนักพัฒนาระบบเทคโนโลยีด้วยระบบ GIS โดยใช้ตัวโปรแกรม QGIS ให้ตอบสนองและเชื่อมโยงต่อข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

4. การประชุมสัมมนาในเชิงวิชาการเพื่อเป็นการสนับสนุนให้วัดและองค์กร/หน่วยงานที่เป็นกรณีศึกษาในทุกภูมิภาค ผู้ประกอบการและภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว การเพิ่มพูนความรู้ การสื่อสารคุณค่า การสร้างจุดดึงดูดความสนใจในการกระตุ้นการท่องเที่ยว

พื้นที่และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

พื้นที่ศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในลักษณะของการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านในรูปแบบของพื้นที่กรณีศึกษาใน 4 อำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองน่าน จำนวนแหล่งท่องเที่ยว 7 แห่ง คือ วัดภูมินทร์ . วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร . พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน . วัดมิ่งเมือง . ช่างเมื่อน่าน . วัดสวนตาล . วัดพระธาตุเขาน้อย
2. อำเภอภูเพียง จำนวนแหล่งท่องเที่ยว 1 แห่ง คือ วัดพระธาตุแช่แห้งพระอารามหลวง
3. อำเภอท่าวังผา จำนวนแหล่งท่องเที่ยว 2 แห่ง คือ วัดหนองบัว . วัดศรีมงคล (วัดก่ง)
4. อำเภอปัว จำนวนแหล่งท่องเที่ยว 5 แห่งคือ วัดภูเก็ต . ศูนย์การแพทย์ไทยลื้อ . โรงเรียนขานา . ฟาร์มเห็ดบ้านหัวน้ำ . น้ำตกศิลาเพชร

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเชิงคุณภาพ (Key Informant) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศ ดังนี้

1) กลุ่มพระสงฆ์ ผู้นำชุมชนและตัวแทนองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เป็นกรณีศึกษา โดยพบว่าในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว 15 แห่งๆ ละ 3 รูป/คน และนักพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน 3 คน ตัวแทนการจัดการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน 2 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจะใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาทั้งหมด โดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 50 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การดำเนินการตามโครงการวิจัยดังกล่าว เน้นการศึกษาวิเคราะห์และการมีส่วนร่วมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย รายงานการประชุมที่เกี่ยวข้อง การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ส่วนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลนั้นเน้นวิธีการแสวงหาความรู้ จากการตั้งประเด็นหลักในการศึกษาการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยดำเนินการและใช้เครื่องมือที่สำคัญ ได้แก่

1) แบบสัมภาษณ์ (Inter View) โดยคณะผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และตัวแทนองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่มีบทบาทด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดน่าน โดยพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาจากเอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาที่สำคัญ เช่น แนวคิด หลักการ ความเป็นมา การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) โดยดำเนินการร่วมกับพระสงฆ์ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และตัวแทนองค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่มีบทบาทด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดน่าน โดยมีประเด็นสนทนาเช่น การใช้ระบบภูมิสารสนเทศในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน การติดตามผลการดำเนินการจัดการแหล่งท่องเที่ยว อย่างเป็นรูปธรรมและการใช้ระบบสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลก่อนตัดสินใจในการท่องเที่ยว

3) การสังเกต (Observation) เป็นการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของฝ่ายต่างๆ ที่จะทำควบคู่กับการสัมภาษณ์ และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน เพื่อให้สามารถมองเห็นถึงการจัดการระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน

4) การใช้ระบบสารสนเทศ (Geographic Information System : GIS) โดยใช้โปรแกรม QGIS เข้ามาจัดการกับข้อมูลการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 รูปแบบคือ 1) แผนที่เส้นทาง 2) รูปภาพ รวมถึงเรื่องราวของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจมาท่องเที่ยว และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตเข้าทำการศึกษาวิจัยจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังเจ้าอาวาสและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อนัดหมายในการสัมภาษณ์และการเข้าศึกษาในพื้นที่

2. การเข้าศึกษาในพื้นที่เพื่อแจกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสังเกตและการประชุมเชิงวิชาการ โดยมีกิจกรรมดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) สำหรับเจ้าอาวาส นักวิชาการ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการจัดการข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว และการเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เป็นต้น

2.2 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นการสร้างแรงดึงดูดให้กับแหล่งท่องเที่ยว ให้เกิดการกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่กำหนดไว้

2.3 การสังเกตและการใช้เทคนิคการถ่ายภาพเพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้

3. ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย และการสัมมนาเชิงวิชาการ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

4. สรุปประเมินผลการเก็บรวบรวมข้อมูลในทุกกระบวนการ

สรุปผลการวิจัย

ระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จากการวิจัยพบว่า ระบบภูมิสารสนเทศซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการภายในเวลาอันรวดเร็ว โดยกระบวนการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (Geographic Data) และการออกแบบ (Personnel Design) ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) แล้วสามารถนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ประมวลผลร่วมกัน เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับข้อมูลในพื้นที่ต่างๆ โดยในจังหวัดน่านมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวคือ 1) ภูมิศาสตร์พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ซึ่งสามารถแยกรูปแบบการท่องเที่ยวได้ออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงศิลปะ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2) ระบบประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน สามารถแยกการเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดน่านได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ การประชาสัมพันธ์โดยหน่วยงาน

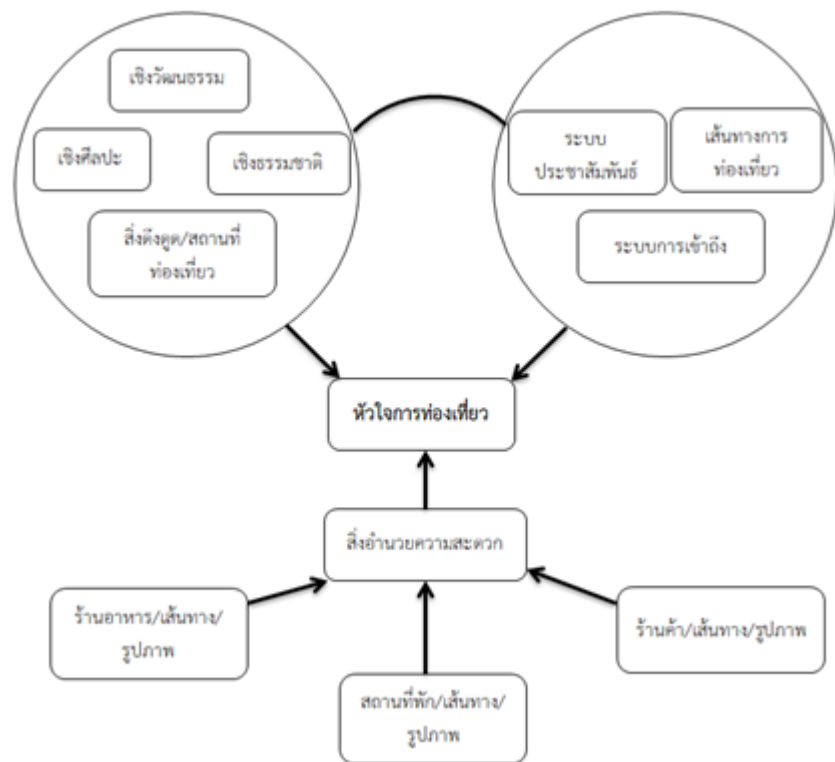
ของภาครัฐ การประชาสัมพันธ์โดยหน่วยงานของภาคเอกชน และการประชาสัมพันธ์โดยภาคประชาชน หรือเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยว

การพัฒนากระบวนการสื่อสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จากการวิจัยพบว่า การพัฒนากระบวนการสื่อสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เป็นการจัดการกับกระบวนการสื่อสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านทั้งที่เป็นรูปภาพ แผนภาพและเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการสื่อสารสนเทศให้เอื้ออำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวให้เข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้โดยง่าย อันเป็นปัจจัยที่จำทำให้เกิดการกระตุ้นการท่องเที่ยวในเชิงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ด้วยการท่องเที่ยวเป็นอีกหัวใจหลักของการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัดน่านให้เกิดการหมุนเวียนและสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการพัฒนากระบวนการสื่อสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านได้ดังนี้ 1) กระบวนการพัฒนาเครื่องมือการจัดเก็บข้อมูล 2) กระบวนการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในระบบ 3) กระบวนการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศบนระบบเครือข่าย (network)

การวิเคราะห์การใช้งานระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

จากการวิจัยพบว่า หัวใจหลักของการท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้คือการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) โปรแกรมการท่องเที่ยว (Available Packages) และกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของการท่องเที่ยวก็ยังเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการท่องเที่ยว ด้วยยุคเทคโนโลยีข่าวสารหรือสื่อต่างๆ ในปัจจุบันจะรับรู้ด้วยเครื่องมือสื่อสารบนสมาร์ทโฟนของตัวเองเป็นหลัก ทั้งบนเฟซบุ๊ก (Facebook) และสื่อทางอินเทอร์เน็ตต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อน ครอบครัว หรือคนรู้จัก หากไปเที่ยวแห่งใดมาแล้วมักจะอัปเดตข้อมูลของตัวเอง ทั้งที่เป็นรูปภาพและเรื่องราวต่างๆ ของตนเอง การวิจัยการพัฒนากระบวนการสื่อสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน เป็นระบบที่พัฒนาออกแบบมาเพื่อรองรับการเข้าถึงข้อมูลและการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ความสะดวกของข้อมูลทั้งสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร แหล่งที่พักที่ได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวสำหรับการวางแผนการเดินทางการท่องเที่ยว ซึ่งกระบวนการสื่อสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านสามารถแยกการเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวออกเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1) ระบบข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว 2) ระบบเส้นทางการท่องเที่ยว 3) การใช้งานระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

แผนภาพ แสดงองค์ความรู้การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้สรุปวิเคราะห์เป็นการอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ระบบภูมิสารสนเทศซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการภายในเวลาอันรวดเร็ว โดยกระบวนการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (Geographic Data) และการออกแบบ (Personnel Design) ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Data) แล้วสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ประมวลผลร่วมกัน เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับข้อมูลในพื้นที่ต่างๆ จังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวอีกจังหวัดหนึ่ง จากสถิติของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสัมผัสกับวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของจังหวัดน่านทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ปี 2558 มีจำนวน 521.036 คน และปี 2559 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 585.082 คน ด้วยความที่จังหวัดน่านมีทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สูง อีกทั้งทรัพยากรธรรมชาติภายใน

จังหวัดน่านก็มีหลากหลาย ทั้งนี้ในจังหวัดน่านยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอีกหลายแห่งที่มีความสวยงามทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน โดยวิเคราะห์ความสำคัญและแบ่งการจัดการระบบข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน แยกออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ภูมิศาสตร์พื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน แม้จังหวัดน่านจะเป็นจังหวัดเล็กๆ ลักษณะภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่เป็นภูเขาสมกับที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำน่านเป็นแม่น้ำหลักไหลผ่านตัวเมืองน่าน แต่จังหวัดเล็กๆ อย่างจังหวัดน่านกลับมีมนต์เสน่ห์และสถานที่ท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ที่ชวนให้นักท่องเที่ยวมาสัมผัสกับบรรยากาศของจังหวัดน่าน ซึ่งลักษณะทางภูมิศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นตัวกำหนดให้เกิดแหล่งท่องเที่ยว จึงได้มีแยกประเภทของการท่องเที่ยวในจังหวัดน่านได้ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึงการท่องเที่ยวที่บอกกับการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ตัวอย่างเช่นสถานที่ท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม คือ ช่วงเมืองน่าน วัดพระธาตุแช่แห้ง วัดช้างค้ำ วัดภูมินทร์ วัดมิ่งเมือง วัดศรีมงคล วัดสวนตาล พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน วัดหนองบัว เป็นต้น โดยสถานที่ดังกล่าวนี้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเป็นเอกลักษณ์มีความโดดเด่นเฉพาะตัวทางวัฒนธรรมอันเป็นสิ่งกระตุ้นการท่องเที่ยว เป็นต้น

การท่องเที่ยวด้านศิลปะ หมายถึงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดน่านที่เกี่ยวข้องกับผลงานด้านศิลปะทั้งจิตรกรรม สถาปัตยกรรม ทั้งที่เป็นศิลปะดั้งเดิมและร่วมสมัยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในจังหวัดน่าน เช่น วัดพระธาตุแช่แห้ง วัดสวนตาล วัดพระธาตุช้างค้ำ วัดหัวข่วง วัดภูมินทร์ วัดมิ่งเมือง วัดพระธาตุเขาน้อย วัดภูเก็ต วัดศรีมงคล วัดหนองบัว เป็นต้น ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวนี้มีจุดขายที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองในด้านศิลปะ ที่ทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งในการกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน

การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศของธรรมชาติในจังหวัดน่าน ความโดดเด่นที่ไม่มีใครเหมือนเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น น้ำตกศิลาเพชร ศูนย์กาแฟไทลื้อ ฟาร์มเห็ดบ้านหัวน้ำ โรงเรียนชาวนา วัดพระธาตุเขาน้อย วัดศรีมงคล เป็นต้น ซึ่งแต่ละสถานที่ที่กล่าวมานี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถสร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เพียงแต่เห็นภาพบนโลกอินเทอร์เน็ตแล้วอยากจะมาสัมผัส อันเป็นจุดดึงดูดความสนใจและกระตุ้นการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

2. ระบบประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จังหวัดน่านเป็น 1 ใน 12 เมืองต้องห้ามพลาต ที่ผ่านการคัดสรรจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในฐานะเมืองที่อาจไม่เป็นที่รู้จักมากนักหรือถูกมองข้าม แต่แท้จริงแล้วก็มีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์และน่าสนใจไม่แพ้เมืองใหญ่อื่นๆ จังหวัดน่านแม้จะเป็นจังหวัดเล็กๆ แต่ก็มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ทั้งทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกด้วย จากอดีตที่ผ่านมาสถานที่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน ไม่ได้เป็นที่รู้จักมากนักด้วยช่องทางระบบการประชาสัมพันธ์ มักจะเป็นปากต่อปากจากชนชาวจังหวัดน่านเองที่ออกไปทำงานต่างจังหวัดและจะกลับมาเที่ยวบ้านในช่วงเทศกาล การเข้าถึงและการประชาสัมพันธ์มักอยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ ในวงแคบทำให้แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่านเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวในวงแคบ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารได้พัฒนาการที่ก้าวหน้ามากขึ้น มีความสะดวกรวดเร็วทันสมัยทำให้ระบบการประชาสัมพันธ์ของแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นที่รู้จักมากขึ้น อีกทั้งมีผลกระทบต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน ด้วยปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของประชาชนชาวจังหวัดน่าน จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักเมื่อเกิดแหล่งท่องเที่ยว หรือทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของตนเองเป็นที่รู้จัก และได้รับการพัฒนารวมถึงการตอบรับจากนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดและต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป เกิดเป็นผู้ประกอบการร้านค้า โรงแรม โฮมสเตย์ ฯลฯ เกิดขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียงของแหล่งท่องเที่ยว

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าระบบประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและการให้บริการการท่องเที่ยว โดยภาพรวมสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. การประชาสัมพันธ์โดยหน่วยงานของภาครัฐ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อขับเคลื่อนตามนโยบายของภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหน่วยงานที่ทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักของประเทศประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวให้ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว อาทิเช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สำนักงานน่าน) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดน่าน ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองน่าน และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นต้น

2. การประชาสัมพันธ์โดยหน่วยงานของภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการแสวงหาผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว และโฆษณาให้กับทางผู้ประกอบการร้านค้า โรงแรมหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการท่องเที่ยว อาทิเช่น เว็บไซต์ไปด้วยกัน www.paiduaykan.com เว็บไซต์ดับเบิลเอ็นจอย www.doubleenjoy.com เว็บไซต์แอทสยามทัวร์ www.atsiamtour.com และ เว็บไซต์ วงในดอทคอม www.wongnai.com เป็นต้น

3. การประชาสัมพันธ์โดยภาคประชาชน (เจ้าของสถานที่ท่องเที่ยว) โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการกระตุ้นการท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับกิจการของตนเองจากการท่องเที่ยวรวมถึงสร้างค่านิยมให้กับนักท่องเที่ยวในรูปแบบที่เจ้าของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นผู้กำหนด อาทิเช่น Facebook วัดพระธาตุแช่แห้ง โฮมสเตย์กาแพบ้านไผ่ลื้อ วัดหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน โรงเรียนชาวนา ตำบลศิลาเพชร และฟาร์มเห็ดบ้านหัวน้ำ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดตั้งหน่วยประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการท่องเที่ยว โดยมีหน่วยงานหนุนเสริมส่งเสริมความร่วมมืออย่างจริงจัง ทั้งในด้านการบริหารจัดการร่วมกันพัฒนาศักยภาพ วางรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดน่านให้เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

2. สร้างการตระหนักรู้ ปรับตัวและเตรียมการ จัดการแหล่งท่องเที่ยวให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว ศักยภาพของชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรมและธรรมชาติ ทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสิ่งอำนวยความสะดวกตามยุคสมัย

3. ควรส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการบริการให้มีมาตรฐาน สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเสมือนหนึ่งเป็นญาติพี่น้องเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดน่านให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืนต่อไป

2. สามารถนำผลการวิจัยมาต่อยอดทางการศึกษา การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นที่ได้รับการพัฒนาแล้ว เพื่อเกิดกระบวนการและองค์ความรู้ใหม่ๆ

References

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.(2541).ท่องเที่ยวไทย . กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

แก้ว นวลฉวี. (2558). ความสำคัญของมาตรฐานภูมิสารสนเทศ.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์.

กาญจนา อนุฉนิชรุทธเวช และอารยา เชื้อเชาวนิช.(2550). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS).กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ .

ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์.(2548). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิคม จารุณี. (2535). การท่องเที่ยวและการจัดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

นำชัย หนูผล.(2548). การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

นิธิ เอียวศรีวงศ์.(2541). ตีโจทย์อย่างไรการท่องเที่ยวไทยจึงยั่งยืน.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นฤมล นิราทร.(2543). การสร้างเครือข่ายการทำงาน : ข้อควรพิจารณาบางประการ.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.(2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย.กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊คสแตนดาร์ด.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.(2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.กรุงเทพมหานคร : เพรส แอนด์ดีไซน์.